AKYS-TIEDOTE 3/2026

Arabikansojen ystävyysseura ry

50 vuotta Palestiinan kansan rinnalla

جمعية الصداقة العربية الفنلندية

◆ Palestiina on uusi Vietnam

◇ Gazan naiset valloittaa

◆ Timo R. Stewart kysyy Miksei kukaan tee mitään?

◆ UM:n omatkin selvitykset osoittavat UNRWA:n tuen lopettamispäätöksen perusteettomaksi

◇ Akysin kummit tukevat lapsia tavalliseen päiväjärjestykseen

◆ Hilma Granqvist on Palestiinan-tutkimuksen pioneeri – hänestä kirjoitettu romaani ei tee oikeutta päähenkilölle

◆ Israelin lobby painaa päälle

◇ Ghassan Kanafanin novelli Orjalinnake

Pääkirjoitus Taina Dahlgren

Palestiina on uusi Vietnam

Jos Lähi-idän kysymys olisi voitu ratkaista väkivalloin, olisi sihen vuosien varrella ollut lukuisia mahdollisuuksia. Edes alueen mitassa täysin ylivoimainen ja Yhdysvaltain sekä useiden muiden länsimaiden tukema Israel ei ole siihen asevoimin pystynyt eikä tule pystymään. Palestiinalaisten halua elää ei voida voittaa.

Israel jatkaa Gazan päivittäistä moukarointia ihmishenkiä säästämättä ja hallussaan olevan alueensa laajentamista sekä koko kaistan tyhjentämistä voidakseen kaapata Gazan kaistan jälleen kokonaan. Netanjahun hallituksen puolustusministeri ilmoitti jo valmiudesta siirtää gazalaiset pois kunhan Yhdysvallat osoittaa heille sijoituspaikan. Ei taida Yhdysvallat sitä uskaltaa osoittaa, koska muun maailman sympatia on palestiinalaisten puolella.

Palestiinasta on sille ja koko maailmalle tullut uusi Vietnam.

Tästä olivat hyvänä osoituksena lokakuun 10. päivän maailmanlaajuisen toimintapäivän 60 maassa yli 200 järjestön voimin järjestetyt yli 300 tapahtumaa. Mieltä osoitettiin Euroopan ja Pohjois-Amerikan lisäksi Aasiassa, Afrikassa ja Latinalaisessa Amerikassa. Toimintapäivää koordinoi Global Alliance for Palestine, jonka jäsen Arabikansojen ystävyysseura on.

Palestiinan liput liehuvat nyt kaikkialla muuallakin, esimerkiksi eurooppalaisten koululaisten ja opiskelijoiden sekä työttömien mielenosoituksissa. Tämä on ensimmäinen suuri solidaarisuusliikkeen voimannäyttö sitten Irakin-sodan vastaisten mielenosoitusten yli 20 vuotta sitten. Kaikkein mittavimmat mielenosoitukset ympäri maapalloa sitten toisen maailmansodan koettiin kuitenkin 1960- ja 1970-luvuilla Vietnamin sotaa vastaan. Nyt ilmassa on samaa henkeä, ei vielä Suomessa, mutta muualla maailmassa.

Väkivallan sijaan tarvitaan YK:n päätöslauselmien toteuttamista ja kansainvälisen oikeuden kunnioittamista. Palestiinalaisten oikeus kansalliseen itsemääräämiseen on toteutettava. Heillä, kuten kaikilla muillakin kansoilla on oikeus päättää omasta kohtalostaan. Suomen on viimein tunnustettava Palestiinan valtio.

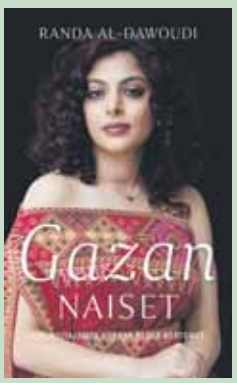
Jotta edes jotakin tehtäisiin – vastauksena Timo R. Stewartin esittämään oikeutettuun kysymykseen.

AKYS on mukana kuluttajien taloudellisessa Israel-boikotissa. https://israelboikotti.fi/

Gazan naiset valloittaa

Gazalaisen toimittajan Randa al-Dawoudin teos Gazan naiset, tarinoita joita kukaan ei ole kertonut, on syksyn kirjatapaus. Tämän lehden kutistetusta sivumäärästä johtuen teoksen arvon ansaitsema käsittely ei mahtunut tähän numeroon. Palaamme asiaan perusteellisesti Randan haastattelun kera ensi talvena. Joululahjasuositus numero 1 myös miehille!

SANNA ELINA AHTISAARI/TAMMI

AKYS-tiedote 3/20256
Arabikansojen ystävyysseura ry

Taina Dahlgren, pj
Sirkku Kivistö, vpj
Eero Hakanen, sihteeri

Päätoimittaja Taina Dahlgren
Taitto Asmo Koste

ISSN 0789-5054 (painettu)
ISSN 2984-6366 (verkkojulkaisu)
Painopaikka: PicaScript Oy, Helsinki

Kirjoituksissa esiintyvät mielipiteet eivät ole Arabikansojen ystävyysseuran virallisia kantoja.

Tutustu toimintaamme, liity jäseneksi:
akys.fi
AKYSin Facebook-sivut: https://www.facebook.com/groups/386186418097/
AKYS tiedottaa Facebook-sivut: https://www.facebook.com/akystiedotus/
Instagram: https://www.instagram.com/akys_yhdistys/

Jäsenmaksu/v 25 €, pienituloisille 10 €
Tilille: FI97 8000 1201 6693 56 viite 70001

Tue palestiinalaisia!

AKYSin tukitilit:

Libanonissa olevat palestiinalaispakolaiset:
kummilapsitili FI93 8000 1101 2300 02 viite 1009
päiväkotitili FI56 8000 1700 4747 46 viite 2008
vanhuskummitili FI20 8146 9710 0461 36 viite 2011

Palestiina-tukitili:
Tue Gazan terveydenhuoltoa FI95 8000 1300 9905 05 viite 3007

Rahankeräysluvan myöntäjä: Poliisihallitus. Lupa RA/2020/1032.
Toimeenpanoalue: Koko Suomen alue Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Varat käytetään vähävaraisten palestiinalaisten tukemiseen Libanonissa, Länsirannalla ja Gazassa.
Antamalla yhteystietosi saat AKYSiltä raportteja keräyksestä ja keräysvarojen käytöstä.

SIRKKU KIVISTÖ

Peruskoulun yhdeksännelle luokalle siirtymisen kunniaksi koululaiset tekivät 1926/27 lukukauden alkajaisiksi selkeät merkit. United Palestinian Appeal UPA näyttää olevan tämän luokan ponnisteluiden sponsorina.

Sirkku Kivistö

Miksei kukaan tee mitään? – Gazan herättämiä ajatuksia

Historioitsija Timo R. Stewart toimii nykyisin Helsingin yliopiston Eurooppa-tutkimuksen keskuksessa ja tutkii Kordelinin säätiön tuella Gazaan liittyviä vaikuttamis- ja disinformaatiokampanjoita.

Stewart aloittaa kirjansa ”Miksei kukaan tee mitään?” Kauhu-nimisellä esseellä Gazan tapahtumista. ”Hamas onnistui iskemään kipeästi tavalla, joka kosketteli kokonaisen kansakunnan kollektiivista pelkoa”, Stewart kirjoittaa . Hän on seurannut tiiviisti iskun seurauksia. Kirjassa

hän avaa niitä ajatuksia, joita viimeiset kolme vuotta ovat herättäneet hänelle palestiinalaiskysymyksen satavuotisen historian tuntijana. Esseiden nimet ovat kiinnostavia: Tuho, Alkupiste, Moralismi, Polarisaatio, Uhriutuminen, Tulitauko, Siviilit, Käänne, Nälkä, Kansanmurha, Vastuu. Käytettyjä lähteitä on kuusi sivua.

Lukukokemuksena kirja on tietokirjojen parhaimmistoa. Kirjoittaja tuntee tapahtumaympäristöä pitkältä ajalta myös paikalla asuneena. Hänen väitöstyönsä aikajänne on 1800-luvun lopulta 1960-luvulle. Se ilmestyi Helsingin yliopistossa 2015 nimellä ”Ja sana tuli valtioksi: Suomalaisen kristillisen sionismin aatehistoria”. Tätäkin näkökulmaa tutkineena Stewart osaa avata lukijalle muutoin vaikeasti ymmärrettävää kristillisten sionistien raamattupohjaista käsitystä israelilaisten oikeuksista ja piittaamattomuutta palestiinalaisten oikeuksista. Suomessa tänä vuonna vieraillut palestiinalainen teologi ja pastori Munther Isaac (2025) löytää Kristuksen Gazan raunioista.

Kansanmurha-luku on perusteellisuudessaan vaativa. Kirjan alussa Stewart käyttää ilmaisua ”Gazan tuho”, mutta on myöhemmin päätynyt käyttämään käsitettä kansanmurha. Näemme televisioistamme, että Gaza on muuttunut romuläjäksi. Kansanmurhan käsite nostaa pohdittavaksi kirjan nimen ”Miksei kukaan tee mitään?” tausta-ajatuksen. Kansanmurhan ollessa käynnissä kansainvälisen yhteisön on toimittava, saatava murhaaminen loppumaan. Vaikka Suomessakin on aktiivinen kansalaisliike ja mielenosoituksissa vaaditaan loppua kansanmurhalle, ei Suomi monin tavoin kansanmurhaan osallisena valtiona toimi päättäväisesti sitä vastaan.

Väkivallan vyöryä on kyllä hyvä pyrkiä ymmärtämään, mutta se ei merkitse sen hyväksymistä. Stewart kannustaa luopumaan moraalisesta välinpitämättömyydestä. Hän päättää kirjansa: ”Tämän on loputtava. Jatko on auki ja avoimia kysymyksiä jää paljon, mutta yksi asia on selvä. Tämän on loputtava. Nyt.”

LIISA VALONEN/GUMMERUS

Munther Isaac: Christ in the Rubble: Faith, the Bible, and the Genocide in Gaza. Eerdmans Publishing 2025
Stewart Timo R: Miksei kukaan tee mitään? Pohdintoja Gazan tuhosta. Gummerus, Helsinki 2026

Stewartin kirja on ehdolla Tieto-Finlandian saajaksi.

Tavalliseen päiväjärjestykseen

Arabikansojen ystävyysseuran kautta suomalaiset kummit avustavat ja olemassaolollaan kannustavat lapsia selviytymään kurjista oloista. Kummilasten vuosiraporteissa kerrotaan kotien vaurioitumisista, päivittäistarvikkeiden kalleudesta, asuntojen huonokuntoisuudesta joita YK:n palestiinalaispakolaisjärjestö UNRWA ei saa korjatuksi. Sosiaalityöntekijät kertovat perheiden ahdistuneista ja tuskaisistakin tunnelmista sodan keskellä. Palestiinalaisista kuitenkin sanotaan usein, että he ovat selviytymisen mestareita. Vuosiraporttien mukaan selviytymiskeinot ovat käytännöllisiä. Koetetaan saada arkeen normaali rytmi. Autetaan sairaita ja vammautuneita naapureita ja sukulaisia. Päiväkodit ja koulut henkilökunta putsaa viihtyisiksi ja virikkeisiksi oppimisympäristöiksi. Vuoden rytmin muutosten kohokohtia juhlitaan.

AKYSkin sponsoroi lapsia ja nuoria, lievittää kummimaksuin köyhyyden piinaa ja kannustaa opin polulla. Keräyksen tiedot:
Arabikansojen ystävyysseura ry
FI93 8000 1101 2300 02
Viitenumero 1009
Keräyslupa RA/2020/1032
Kiitos lahjoituksesta ja kannustuksesta

Susanne Dahlgren

Suomalainen Hilma Granqvist on Palestiinan-tutkimuksen pioneeri

Hilma Granqvist (1890-1972) oli suomenruotsalainen tutkija, jonka antropologinen kenttätyö Palestiinassa tunnustetaan kansainvälisen Palestiinatutkimuksen parissa uranuurtavana. Granqvistin tarkka etnografia kyläläisten elämästä Länsirannalla sijaitsevassa Artasissa on ainutlaatuinen kuvaus ennen palestiinalaisten nakbaa vallinneesta elämäntavasta, ja naisten merkityksestä sosiaalisessa uusintamisessa. Hilman tutkimus toi esiin naisten toimijuutta aikana, jolloin orientalistisen ajattelun riivaamassa Euroopassa arabien elämäntapaa pidettiin vähempiarvoisena eurooppalaisiin nähden, ja todisteena tästä esitettiin naisten oletettu alisteinen asema.

Alkujaan kansakoulunopettajaksi kouluttautuneella Hilmalla oli voimakas tieteellinen kutsumus ja hän aloitti opinnot Helsingin yliopistossa. Suomalaisen akateemisen maailman humanistisen tutkimuksen kohteet pyörivät 1920-luvulla Raamatun ympärillä ja niinpä käytännöllisen filosofian oppiaineessa vt professorina toiminut Gunnar Landtman antoi Hilmalle väitöskirjan aiheeksi Vanhan testamentin naiset. Hilma opiskeli jonkin aikaa Friedrich-Wilhelms -yliopistossa Berliinissä ja pääsi kesällä 1925 mukaan Palestiinaan suunnatulle saksalaiselle arkeologiselle kurssille.

Palestiinaan päästyään Hilma tutustutettiin saksalaiseen naiseen, Louise Baldenspergeriin, joka oli asunut Artasin kylässä vuosikymmeniä. Kylään saavuttuaan Hilma hylkäsi raamatullisen tutkimusaiheen ja alkoi kerätä systemaattista aineistoa kyläläisten elämästä. Baldenspergerin kautta Granqvist tapasi kaksi paikallista naista, Alya Ibrahimin ja Handiyeh Sanadin ja näistä kolmesta naisesta tuli hänen 'tieteellinen komiteansa.'

Granqvistin merkitys kansainvälisen Lähi-idän tutkimuksen piirissä on ensinnäkin toimiminen kenttätutkimuksen pioneerina. 1920-luvulla tutkimusta saatettiin edelleen tehdä toisen käden lähteistä, tai käväisemällä tutkimuskohteessa ja nojautumalla siirtomaahallinnon rakenteisiin. Hilma vietti Artasissa useita vuosia ja asui kyläläisten parissa. Toinen, ja ehkä merkittävämpi seikka hänen tutkimuksessaan oli paikallisten ihmisten ottaminen tutkimuskollegoiksi. Kyläläisten rooli tiedonhankinnassa oli ennenkuulumatonta. Helsingin yliopiston akateemisesti vanhahtavassa ilmapiirissä Hilman 'altistuminen' kyläläisten elämään nähtiin tuomittavana ja tämä oli yksi syy siihen, että väitöslupaa ei yliopistossa myönnetty. Kolmas nykyaikana edelleen merkittävä seikka on Granqvistin ahkera kyläläisten elämän dokumentointi valokuvaamalla. Neljäs arvo hänen tutkimukselleen voidaan antaa siitä, että kyläläiset edelleen vaalivat hänen työtään. Artasin kotiseutumuseossa on Hilmalle omistettu osa ja hän on saanut kyläläisten parista seuraajia tutkimuksen pariin. Ja viidenneksi, Hilma kirjoitti Palestiinatutkimuksensa aikana, jolloin eurooppalainen tieteellinen kiinnostus Palestiinaa kohtaan lähti Raamatuntutkimuksen ja orientalismin intresseistä.

Granqvist palasi Artasiin 1930. Siinä välissä hän oli verkostoitunut kansaivälisesti vieraillessaan mm Lontoon yliopistossa ja saatuaan amerikkalaisen kenttäapurahan. Väitteleminen onnistui lopulta Åbo Akademissa. Helsingin yliopiston humanististen tieteiden piiristä ei opetusvirkaa Granqvistille koskaan myönnetty huolimatta siitä, että hän oli monia mieskollegojaan huomattavasti pätevämpi.

Hilma Granqvistin elämäntyö nousi uuteen kansainväliseen arvostukseen viime vuosisadan lopulla kun kiinnostus antropologian piirissä suuntautui jälleen Palestiinaan. Suomessa Svenska litteratursällskapet on sittemmin tehnyt tärkeän työn perustaessaan Hilma Granqvistin digitaalisen arkiston, granqvist.sls.fi Avoimesta arkistosta löytyvät mm Hilman pääteokset sekä suuri määrä valokuvia, joiden ottamisessa hän myöskin oli pioneeri. Suomalaisessa akateemisessa maailmassa hänen merkitystään ei vielä ole täysin ymmärretty.

Tässä valossa oli ilahduttavaa huomata Elisa Savolaisen romaanin Kerro heille oliivipuista (Gummerus 2026) ilmestyminen. Kirja nostaa Hilman elämän suuren yleisön tietoisuuteen. Kirjoittajan meriiteistä tiedetään, että hän on opiskellut antropologiaa ja oleskellut israelilaisella kibbutsilla. Kirjassa Savolainen eläytyy Hilmaksi ja kertoo tämän tarinan ensimmäisestä Palestiinan matkasta taisteluihin Helsingin yliopiston herroja vastaan. Aikakauden ristiriidat, siionistinen missio ja juutalaisten kasvava maahanmuutto varsinkin Euroopasta tuodaan esiin, ja Hilmasta annetaan kuva, että hän olisi suhtautunut siihen jotenkin neutraalisti. Tosiasiassa Hilma oli äärimmäisen tietoinen palestiinalaisten kohtalosta ja osallistui ainakin kerran Jerusalemin muftin kutsumiin mielenosoituksiin siionistien toimia vastaan ja kirjelmöi palestiinalaisten asiassa Suomessa ollessaan. Suomalaisiin aikakauslehtiin Hilma kirjoitti artikkeleita, joissa yritti herätellä suomalaisten myötätuntoa palestiinalaisten katastrofia kohtaan. Palestiinan kohtalo oli Hilmalle tärkeä, mikä välittyi ei pelkästään aktivismina vaan koko hänen tieteellisessä tuotannossaan.

Tahtomattaan Savolainen toistaa orientalistista narratiivia. Vaikka palestiinalaisten jääminen maahanmuuttajien jyräämäksi tuodaan esiin, välittyy siionisteista kuva modernisaatiota ja edistystä alueelle tuovana voimana muslimien ikiaikaisen, naista alistavan elämäntavan rinnalle. Siionistien propagandaa tuodaan esiin sanomalehtijuttujen ja Hilman tapaamien ihmisten kautta, ilman että kirjan 'minä' eli Hilma reagoisi niihin erityisesti. Länsirannasta puhutaan 'Juudeana'

THE ARCHIVE OF HILMA GRANQVIST. SOCIETY OF SWEDISH LITERATURE IN FINLAND

Hilma Granqvist

vaikka Hilman ei tiedetä käyttäneen oman aikansa Palestiinasta tuota raamatullista (ja siionistien käyttämää) nimeä.

Kirjassa valotetaan 1920- ja 1930-lukujen maailmaa nykypäivän poliittisen korrektiuden kautta. Paikallisia naisia kuvataan uhreina, täysin päinvastoin miten Hilma kyläläisten elämästä kertoi. Emme pääse kuulemaan mitään Hilman tieteellisen komitean työstä, sen sijaan luemme loputtomia kertomuksia aamiaisen valmistamisesta ja paikallisten naisten kodinhoidosta tai sairastelusta. Kyläläisten tapojen kuvauksissa on paikoitellen virheitä ja esimerkiksi morsiusraha on ymmärretty väärin. Jostain syystä eurooppalaisten henkilöiden nimet on muutettu – vaikka kukin on historiallinen ja tunnistettava henkilö – mutta palestiinalaisten nimiä ei. Poikkeuksen tekevät yliopiston miesprofessorit, joiden törkeää käytöstä tuodaan vahvasti esiin.

Valitettavasti kirjaa ei voi suositella Hilmasta ja Palestiinasta kiinnostuneille. Aineistoa Hilman elämästä olisi runsaasti, mm. päiväkirjoja ja kirjeenvaihtoa sekä Sofia Häggmanin erinomainen elämäkerta. Laura Menardin artikkeli ”To Avoid Strange European Explanation.” Hilma Granqvist’s Early Ethnographic Research in Palestine, Suomen Antropologi 49:3, 2025 käy läpi aikakauden (ja aikamme) akateemista maailmaa ja Shelagh Weirin tutkimukset valottavat Hilman merkitystä kansainvälisesti. Olisikin tärkeää, että Sofia Häggmanin ruotsiksi ja englanniksi ilmestynyt elämäkertateos Antropolog med hjärtat i Palestina (Svenska folkskolans vänner 2017, englanniksi Dedicated to Palestine: The Life and Work of Ethnologist Hilma Granqvist, Dar al-Kalima University 2023) saataisiin vihdoin suomeksi.

Susanne Dahlgren on Lähi-idän tutkija ja Helsingin yliopiston dosentti.

Sirkku Kivistö

Ministeri Tavio pyörtäköön aikeensa lopettaa UNRWAn avustaminen

UM:n omatkin selvitykset osoittavat lopettamispäätöksen perusteettomaksi

Suomen nykyinen monivuotinen UNRWA:n avustussopimus kattaa vuodet 2023-2026. UNRWA:n jatkuvan avustuksen lopettamista ei ole valmisteltu virkamiestasolla, joten siitä ei ole päätösasiakirjaa. Ministeri Ville Tavio (Ps) on kuitenkin 27.8.2026 ilmaissut poliittisella tasolla, ettei haluaisi esittää avustuksen jatkamista.

Ulkoministeriön tietohallintojohtajan yksikkö kertoo, että UNRWA on raportoinut UM:lle toimistaan Suomen asettamien raportointivaatimusten mukaisesti samoin kuin eri rahoittajille. Seuranta on tehty virkamiestyönä. Riskienhallintatoiminnassa ei ole todettu väärinkäytöksiä, mutta järjestelmällisyyttä kehitetään edelleen.

Ruotsalainen diplomaatti ja Punaisen Ristin johtaja Folke Bernadotte loi suuntaviivat YK:n palestiinalaisten pakolaisjärjestön UNRWA:n toiminnalle.

Bernadotte muistetaan toimista, jotka johtivat 27 000 vangin vapauttamiseen saksalaisilta keskitysleireiltä toisen maailmansodan aikana. 1947-1948 hän toimi Palestiinassa. YK:n pääsihteeri Trygve Lie pestasi hänet toukokuussa 1948 YK:n ensimmäiseksi välittäjäksi Israelin ja Palestiinan välisessä konfliktissa. Bernadotte neuvotteli aselevon ajaksi 11.6.-9.11.1948 ja laati suunnitelman aselevon valvonnaksi. Bernadotten toista ehdotusta konfliktin rauhanomaiseksi ratkaisemiseksi hän ei ennättänyt esitellä, kun Israelissa toiminut sionistinen Lehi-järjestö ampui 17.9.1948 hänet ja ranskalaisen everstin André Serotin autoonsa päivää ennen suunnitelman julkistamista. Ampujat pidätettiin hetkeksi, mutta ketään ei tuomittu murhista.

Pakolaiskysymyksessä Bernadotte oli rohkea ja periaatteellinen. Hänen ensimmäisestä yleisraportissaan pääsihteerille todetaan: ”On ... kiistatonta, ettei mikään ratkaisu voi olla oikeudenmukainen ja kattava, ellei tunnusteta arabipakolaisten oikeutta palata koteihinsa, joista he ovat joutuneet lähtemään Palestiinassa arabien ja juutalaisten välisen aseellisen selkkauksen – sen vaiheiden ja strategioiden – vuoksi. Suurin osa näistä pakolaisista on peräisin alueilta, joiden oli määrä kuulua juutalaisvaltioon. Palestiinalaisarabien pako johtui paniikista, jonka aiheuttivat heidän asuinalueillaan käydyt taistelut, huhut todellisista tai väitetyistä terroriteoista sekä karkotukset. Olisi perustavanlaatuisten oikeudenmukaisuusperiaatteiden vastaista evätä näiltä konfliktin viattomilta uhreilta oikeus palata koteihinsa, samalla kun juutalaisia siirtolaisia saapuu Palestiinaan – mikä luo todellisen uhan siitä, että vuosisatojen ajan maassa asuneet arabipakolaiset korvataan pysyvästi.”

Kreivi Bernadotte ei pitänyt paluuoikeutta itsessään minään ihmelääkkeenä. ”Ei kuitenkaan pidä olettaa, että pakolaisten oikeus palata entisiin koteihinsa ratkaisisi ongelman. Suurimmalla osalla pakolaisista ei välttämättä ole enää koteja, joihin palata, ja heidän asuttamisensa Israelin valtioon muodostaa erityisen monimutkaisen taloudellisen ja sosiaalisen ongelman. … Joka tapauksessa heidän ehdotonta oikeuttaan tehdä vapaa valinta on kunnioitettava täysimääräisesti.”

Näissä sanoissa on jo aistittavissa UNRWA:n toimeksiannon hahmottuminen sekä yksi suojelutyön keskeisistä periaatteista: pakolaisten ehdotonta oikeutta tehdä vapaa valinta tulevaisuudestaan on kunnioitettava täysimääräisesti. UNRWA perustettiin 8.12.1949.

Bernadotte ymmärsi kuinka merkittävä rooli inhimillisellä kehityksellä voi olla epävakaissa ja epätoivoisissa tilanteissa. Hän ei myöskään koskaan unohtanut ihmisoikeuksien – mukaan lukien poliittisten ja taloudellisten oikeuksien – ensisijaista merkitystä oikeudenmukaisen ja kestävän rauhan saavuttamisessa.

Ruotsin hallituksen kehitysapu- ja ulkomaankauppaministeri Benjamin Dousa (maltillinen kokoomus) ilmoitti joulukuussa 2024 lakkauttavansa UNRWA:n perustuen vuodelle 2025. Hän perusteli päätöstään luottamuspulalla, Israelin asettamilla toimintakielloilla sekä halulla ohjata humanitaarinen apu vaihtoehtoisia reittejä. Mitä sanoo Folke Bernadotte Academy? Ei mitään! Academy on ulkoministeriön alainen valtion virasto, joka ei kommentoi tai arvostele poliittisia päätöksiä julkisesti. Kreivi Bernadotte on varmaan kääntynyt haudassaan. Ja toisenkin kerran, kun naapurimaan Tavio ottaa oppia Dousasta.

Lähteet
Historien om Folke Bernadotte (https://fba.se/om-fba/historien-om-folke-bernadotte)
Bernadotte: His Legacy to Palestine Refugees (https://www.unrwa.org/newsroom/official-statements/bernadotte-his-legacy-palestine-refugees)
Heino, Sami 26.10.2026 UH_UM Tietopyynnöt
Kivistö, Sirkku, Aranki, Kamal, Dahlgren, Taina: Suomen tuki UNRWA:lle palautettava AKYS 2/2026

Seppo Rinne

Israelin lobby painaa päälle

Yhdysvallat on osallistunut Gazan sotaan antamalla Israelille täyden diplomaattisen tukensa ja toimittanut sille ennätysmäärän aseita, vaikka YK:n riippumaton tutkintakomissio on todennut sen kansanmurhaksi. Lähes koko muu maailma tuominnut Gazan sodan. Yhdysvallat ryhtyi myös Israelin rinnalla kansainvälisen oikeuden vastaiseen hyökkäykseen Iraniin, vastoin Trumpin aikaisempia lupauksia pysyä erossa kansainvälisistä konflikteista. Se on aiheuttanut valtavaa taloudellista ja humanitaarista vahinkoa Yhdysvalloissa ja koko maailmassa ja romuttanut Trumpin taloutta koskevat lupaukset. Se jumittaa Yhdysvaltojen voimavarat Lähi-itään, Aasiaan Eurooppaan keskittymisen sijaan sekä on saanut alulle Yhdysvaltojen globaalin ja alueellisen vaikutusvallan murentumisen.

Tutkiva journalisti Eli Clifton ja Pennsylvanian yliopiston kansainvälisen politiikan emeritusprofessori Ian Lustick käsittelevät kirjassaan *Israel's Lobby* Israelin ja sen tukijoiden Yhdysvaltojen ulkopolitiikkaan kohdistamaa vaikuttamista, jota ilman näitä viimeisimpiäkään, selvästi Yhdysvaltojen ja sen kansalaisten etujen vastaisia päätöksiä ei voida ymmärtää.[1]

"Israel-lobbyn" vaikutus alkoi jo 2. maailmansodan jälkeen Palestiinan jakoa suunniteltaessa. Presidentti Trumanin luottoneuvonantaja kenraali Marshall oli vakaasti kaikkien muiden tärkeimpien sotilas- ja ulkopoliittisten neuvonantajien kanssa sionistien juutalaisvaltion perustamista koskevia ehdotuksia vastaan. Hän pelkäsi Neuvostoliiton voivan käyttää hyväkseen arabien suuttumusta, ja mahdollisesti seurauksena olevan konfliktin asettavan öljytoimitukset vaaraan ja vaativan amerikkalaisjoukkojen sijoittamista alueelle estämään verenvuodatusta. Truman tunsi aitoa sympatiaa natsien tuhoamiskampanjasta selvinneitä juutalaisia kohtaan, mutta oli hyvin ärsyyntynyt Maailman Sionistijärjestön ja muiden delegaatioiden jatkuvasta painostuksesta. Tulevien vaalien paineessa hän ja samalla muut Yhdysvaltojen politiikkaa johtavat antoivat periksi ja alkoivat toimia vaadittujen kahden kolmasosan tuen saamiseksi YK:ssa Palestiinan jakamisen puolesta. Jakoa seuranneen kaaoksen seurauksena Yhdysvallat kuitenkin hylkäsi jakosuunnitelman asettaen etusijalle arabienemmistön ja juutalaisvähemmistön asuttaman yhtenäisen Palestiinan. Mutta maailmanlaajuisen juutalaisten raivoisan reaktion jälkeen Truman palasi kiireesti aikaisempaan ratkaisuun. Palestiinan juutalaisten turvallisuuden ja Yhdysvaltojen juutalaisten äänien turvaamiseksi Trumanin hallinto tunnusti Israelin valtion *de facto* jo ennen kuin se oli perustettu ja sen tulevat rajat olivat tiedossa.

Yli kaksi vuosikymmentä myöhemmin presidentti Ford käynnisti Yhdysvaltain Lähi-idän politiikan "uudelleenarvioinnin" tarkoituksenaan irrottautua edellisten vuosien epäonnistumisista ja edetä kattavan rauhansopimuksen aikaansaamisessa arabimaiden ja Israelin välille. Ford, ja tämän neuvonantaja Kissinger, olivat olleet täysin turhautuneita Israelin "kivimuuriin", joka esti kaikenlaisen sopimuksiin pääsemisen. Fordin ensisijainen tavoite oli kutsua uudelleen koolle Geneven kokous, joka oli lopettanut 1973 Jom Kippur-sodan ja uusinut vaatimuksen Israelin vetäytymisestä miehitetyiltä alueilta, ja painostaa yhdessä Neuvostoliiton kanssa järjestelyn luomiseksi, joka sisältäisi Israelin vetäytymisen kaikilla rintamilla ja viralliset rauhansopimukset Israelin ja sen naapureiden välillä. Israel-lobby käynnisti kuitenkin voimakkaan kampanjoinnin tämän estämiseksi. Sen ratkaiseva saavutus oli AIPAC-järjestön laatima kirje, jossa vaadittiin presidenttiä "seisomaan lujasti Israelin rinnalla", ja jonka allekirjoittajiksi se sai 76 senaattoria. Turvatakseen uudelleenvalintansa tulevissa vaaleissa Ford hylkäsi ensisijaisen tavoitteensa ja siirtyi häntä aikaisemmin raivostuttaneeseen vaihtoehtoon, jonka mukaan rauhantilaan edettäisiin "askel askeleelta" osittaisten demilitarisointi- ja vetäytymissopimusten kautta. Israelin johtajia kohtaan tuntemastaan vastenmielisyydestä huolimatta Ford ja Kissinger sitoivat 1975 Siinai II-sopimuksen aikaansaamiseksi Yhdysvaltain Lähi-idän politiikan tuleviksi vuosikymmeniksi tekemällä poliittisia, taloudellisia, diplomaattisia ja sotilaallisia sitoumuksia. Ne analyytikkojen mukaan käytännössä merkitsivät Israelin ja Yhdysvaltojen välistä muodollista poliittista ja sotilaallista yhteistyösopimusta, antoivat Israelille veto-oikeuden Yhdysvaltain Lähi-idän politiikassa ja poistivat Israelin poliitikoilta lähes kaiken tarpeen kantaa huolta Yhdysvaltain tai kansainvälisen yhteisön rauhanpyrkimyksistä. Yhteisymmärrysmuistiossa Yhdysvallat myöntyi käytännössä Israelin kaikkiin vaatimuksiin ja alisti suurimman osan eduistaan Lähi-idässä Israelin hallituksen valinnoille. Yhdysvallat sitoutui myös olemaan tunnustamatta PLO:ta. Muistelmissaan Ford syytti senaattorien kirjettä tappiostaan vaaleissa.

Seuraava presidentti Carter jatkoi vastoin Israel-lobbyn toiveita pyrkimyksiä kattavaan Israelin ja arabimaiden väliset ydinkysymykset ratkaisevaan rauhansopimukseen, painotti tarvetta luoda palestiinalaisille kotimaa ja aloitti keskustelut Neuvostoliiton ja Israelin naapurimaiden kanssa konfliktin pysyväksi ja oikeudenmukaiseksi ratkaisemiseksi. Israel ja Israel-lobby yhdessä USA:n neokonservatiivien kanssa reagoivat raivokkaasti ja uhkasivat Carteria juutalaisten äänten menetyksellä. Carter antautui ja allekirjoitti dokumentin, jossa Yhdysvallat jakoi Israelin näkemyksen Geneven konferenssista seremoniallisena väylänä kahdenkeskisiin neuvotteluihin Israelin ja sen naapurimaiden välillä, luvattiin olla tunnustamatta PLO:ta ja jätettiin mainitsematta palestiinalaisten legitiimit oikeudet.

Näissä kolmessa tapauksessa presidenttien arviot kansakunnan edusta syrjäytettiin tai suorastaan murskattiin Israelin ja sen lobbyn toimesta, ja niiden lopputuloksena syntyneet päätökset olivat vastoin presidenttien preferenssejä ja heidän neuvonantajiensa lähes yksimielisiä näkemyksiä.

Israelin lobbyn vakioselityksenä Israelin kanssa liittoutumisen ja siihen panostamisen motivaatiolle ja sen tuottamalle hyödylle on ollut se, että Israel on toiminut Yhdysvaltojen epävirallisena sotilastukikohtana mahdollistamassa sen geopoliittisten tavoitteiden saavuttamista Neuvostoliittoa vastaan. Tältä argumentilta putosi pohja, kun kylmä sota loppui ja Neuvostoliitto hajosi 1991. Tuki jatkui kuitenkin samalla, valtavalla 3 miljardin vuotuisella määrällä. Yhdysvaltain jatkuvan anteliaisuuden selittäjänä voivat olla vain Israel-lobbyn vaikutus poliitikkoihin ja päätöksentekijöihin, senaattorien ja kongressiedustajien tottuminen hyväksymään automaattisesti valtavat tuet Israelille geopoliittista muutoksista huolimatta sekä presidenttien pelot.

Seuraavina vuosikymmeninä uudessa sekavassa moninapaistuvassa maailmassa Yhdysvaltojen sotilaalliset interventiot lisääntyivät erityisesti Lähi-idässä. Liittoutuminen Israelin kanssa ja sen tukijoiden alttius painostaa Yhdysvaltoja sotilaallisen voiman käyttöön aiheuttivat yhä enemmän riskejä ja vaikeuksia. Presidentit joutuivat yhä enemmän henkilökohtaisiin yhteenottoihin lobbyn kanssa. Presidentti Carterin yritti vuonna 1991 saada Israelin suostumaan neuvotteluihin epäämällä lainatakuut reaktiona Israelin siirtokuntarakentamiseen. Se sai vastaansa AIPAC:in tuhansien lobbareiden vyöryn kongressiin. Yhdysvaltain hyökkäsi Irakiin 1991 vastauksena Saddam Husseinin hyökkäykselle Kuwaitiin. Silloin Israelin toiminta palestiinalaisia kohtaan esti arabimaiden saamista liittolaisiksi ja Israelin saamisen sitoutumaan kattavaan rauhansopimukseen arabimaiden kanssa sodan jälkeen. Bushin "terrorismin vastainen sota", hyökkäys Irakiin 2003 ja sen neokonservatiiviset toimeenpanijat antoivat Israelille ja lobbylle uuden mahdollisuuden vahvistaa politiikkaansa, johon kuluivat rauhanprosessin lopettaminen, sitoutuminen kansalliseen sionistiseen missioon ja sotilaallisen voiman käyttö Israelin ja arabien välisen konfliktin "hallitsemiseen" sen ratkaisemisen sijasta. "Terrorismin vastainen sota" antoi Israelille tekosyyn käyttää so-

1 Aikaisemmassa kirjassaan "Paradigm Lost", jota on esitelty AKYS-tiedotteessa 1/2020, Lustick analysoi Israelin sisäisen politiikan kehityskulkuja, jotka ovat estäneet sen maltillistumisen ja johtaneet Israelin ja palestiinalaisten konfliktin umpikujaan https://akys.kapsi.fi/wordpress/wp-content/uploads/2021/01/Akys_1_2020.pdf

tilaallista voimaa palestiinalaisten vastarinnan murskaamiseen ja sen johdon neutralisoimiseen.

Visio Yhdysvalloista “Pax Americanan” ylläpitäjänä hautautui Irakin sodan raunioihin, mutta sodan arkkitehtien järkkymätön tuki Israelille ja sen mille tahansa toimille jatkui, mikä asetti jatkuvan uhan nopeasti muuttuvaan maailmaan sopeuttamista yrittäville Yhdysvaltojen ulkopolitiikan tekijöille. Kirjoittajien mukaan paariavaltioksi muuttuneen Israelin kasvavalla eristyksellä on ollut valtavat ja kalliiksi käyneet vaikutukset Yhdysvaltojen ulkopolitiikalle, jossa Israelin lobby ei ole sallinut minkäänlaisen “päivänvalon” tunkeutumista maiden välille.

Lobbyn suurin saavutus on sen valtava vaikutusvalta kongressissa ja sen kyky asettaa tiukat rajat toimeenpanoelimille. Sen painopiste on laajentunut sen varmistamisesta, että politiikka vastaa Israelin etuja, asialistojen kontrolliin ja Israelia koskevan keskustelun rajojen asettamiseen. Tuhansine aktivisteineen se vartioi aktiivisesti ja aggressiivisesti mediassa ja akateemisessa maailmassa käytävää keskustelua. Suurin sen organisaatioista on 1954 perustettu American Israel Public Affairs Committee (AIPAC), jonka sanotaan olevan koko Yhdysvaltain historian tehokkain ja suurin ulkopoliittinen vaikuttaja. Kirjoittajien mukaan Yhdysvaltain Lähi-idän politiikka olisi ollut hyvin toisenlaista, jos sen johtajat olisivat voineet toimia ilman tarvetta AIPAC:in tuelle ja ilman sen pelkoa. Seurauksena on ollut toistuvasti Yhdysvaltain kansallisten etujen uhraaminen, arvojen pettäminen ja altistuminen epävakauden, sotien ja kansainvälisen vaikutusvallan menettämisen riskeille.

Yhdysvaltain juutalaiset ovat voimakkaasti jakautuneita suhteessa Israeliin ja sen tukemiseen, eikä suurelle osalle heistä sen hyvinvointi ole prioriteettilistan kärjessä. Pienellä, mutta erittäin motivoituneella osalla, jota johtaa joukko äärimmäisen rikkaita ja julkisesti Israeliin sitoutuneita megalahjoittajia, on kokoonsa nähden hyvin suuri rooli kampanjoiden rahoittamisessa ja poliittisessa vaikuttamisessa. Lobbyn järjestöillä on myös läheiset suhteet kristittyihin evankelisiin. Käsite “Israelin lobby” tarkoittaakin joukkoa juutalaisia, kristittyjä ja muita järjestöjä, ryhmiä ja yksilöitä, jotka toimivat aktiivisesti Yhdysvaltain ulkopolitiikan muovaamiseksi Israelin, etupäässä Israelin hallituksen suosittelemien, etujen mukaiseksi.

“Hullulla valtiolla” tarkoitetaan valtiota, jota eivät pidättele normaalit kansainväliset normit, joka pyrkii aggressiivisesti ja intensiivisesti toisille vahingollisiin tavoitteisiinsa ja joka asettaa itsensä moraalisesti muiden suhteen ylivertaiseen asemaan. Israelin puolustusvoimien yli viisikymmentä vuotta sitten Jom Kippur-sodan jälkimainingeissa julkaisemassa kirjassa esitetään Israelia vastustavat arabivaltiot tällaisina valtioina, joita vastaan täytyy käyttää vastaavia sotilaallisia menetelmiä. Cliftonin ja Lustickin mukaan Israel itse on tällainen “hullu valtio”, eivätkä sen naapurimaat. Jos näin on, lobbyn kannalta menestyksellisen Yhdysvaltain Israelin- ja Lähi-idänpolitiikan täytyy olla “hullua” ja vaarallista Yhdysvaltain intresseille ja koko maailmalle. Sekä Israelin parlamentti että julkinen mielipide ovat siirtyneet viime vuosikymmeninä rajusti oikealle. Oikeisto itse on myös muuttunut ja kannattaa entistä enemmän ja avoimemmin palestiinalaisten diskriminointia, lain ulkopuolisia rangaistuksia arabeja kohtaan, alueiden liittämistä ja sotilaallisten keinojen käyttämistä neuvottelujen sijaan Israelin alueellisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Yksi esimerkki henkisestä ilmapiiristä Israelin oli Netanjahun puhe syyskuussa 2025, jossa hän kehotti Israelia odottamaan ja hyväksymään kansainvälisen eristyksen, mukauttamaan taloutensa omavaraiseksi ja näkemään itsensä 21. vuosisadan Spartana. Israelin ulko- ja turvallisuuspolitiikan kummallinen tavoite on tehdä itsestään alueen johtava valta, jolla on ainoana ydinaseet ja joka kykenee murskaamaan kaikki vastustajat. Tähän liittyvät suurisuuntaiset uskontoperusteiset suunnitelmat Länsirannan asuttamisesta Messiaan tulon edellytyksenä, juutalaisvallasta koko hedelmällisen puolikuun alueella ja Gazan tyhjentämisestä eivät tarjoa minkäänlaisia ohjenuoria käytännölliselle Israelin tulevaisuutta koskevan strategian luomiselle ja luovalle diplomatialle. Tuloksena Israelin johtajat keskittyvät vain välittömiin turvallisuusuhkiin ja diplomaattisiin haasteisiin. Maailman monimutkaistuessa ja ääriajattelun saadessa yhä vahvemman otteen Israelin politiikasta lobbyn ylläpitämän eriskummallisen ja tuhoisan erityissuhteen toteuttamiskeinot ovat muuttuneet armottomammiksi, samalla kun sen seuraukset ovat käyneet entistä vaarallisemmiksi.

2000-luvun alussa Yhdysvaltain politiikka alkoi polarisoitua voimakkaasti puoluerajojen mukaan. Tämä koski myös Israelia ja ilmeni muun muassa presidentti Obaman lausunnoissa, joissa hän hylkäsi ajatuksen Yhdysvaltain ja Israelin etujen yhteneväisyydestä. Polarisaatio muutti myös lobbyn taktiikkaa ja sanomaa. Likudhenkiset voimat vahvistuivat, ja samalla alettiin hyökätä Obaman presidenttiehdokkuutta vastaan sekä levittää islaminvastaisia salaliittoteorioita. Netanjahun jyrkkä vastustus Obaman Iranin ydinohjelmaa koskevaa diplomatiaa kohtaan ajoi lobbyn julkiseen ja kärjistyneeseen konfliktiin demokraattipuolueen kanssa. Israeliin tiukasti kytkeytyneiden suurlahjoittajien ajatushautomoille ja republikaanipuolueen kampanjoille annetun rahoituksen tuloksena kaikki republikaanisenaattorit äänestivät 2015 ydinsopimusta vastaan. Sopimuksen voimaantulo oli kuitenkin AIPAC:ille suuri tappio ja osoitus lobbyn vaikutusvallan rajoista. Lobbyryhmien päämiehet alkoivat viljellä herjaavia ja välillä rasistisia lausuntoja muslimeista ja palestiinalaisista estääkseen aidon keskustelun Israelista ja sen politiikasta, Yhdysvaltain avusta ja Yhdysvaltain intresseistä Lähi-idässä. Tämä strategia oli peräisin Israelista, missä Israel-kriittisiä lausuntoja alettiin vastaargumenttien sijasta pitää antisemitismista johtuvina ja sen takia vastausta ansaitsemattomina.

Lobby osasi taitavasti myös vedota lahjoittajiin esittämällä Israeliin kohdistuvia, usein liioiteltuja uhkia. Poliittinen polarisaatio ja varallisuuden entistä suurempi kasautuminen mahdollistivat yhdessä Israelin lobbylle entistä suuremman vaikutusvallan siitä huolimatta, että Yhdysvallat kompuroi Lähi-idässä tuhoisasta sodasta toiseen ja Israelin politiikka erosi johdonmukaisesti presidenttien Obama, Trump ja Biden asettamista tavoitteista. Radikaaleja, kummankin puolueen tunnoista irrallaan olevia näkemyksiä edustavat ultrarikkaat lahjoittajat, jotka muodostivat “Israel ensin” -liikkeen ytimen, mahdollistivat lobbyn laajenemisen rahoittamalla poliitikkoja, ulkopuolisia organisaatioita ja ajatushautomoja. AIPAC:in ja tuleville vaikuttajille Israelin-matkoja järjestävän AIEF:n varat kasvoivat 17-kertaisiksi 2000–2023.

Trumpin 2015 kampanja republikaanien presidenttiehdokkaaksi oli kaukana lobbylle keskeisistä ydinkysymyksistä, Iranin ydinsopimuksesta ja Israel-Palestiina-rauhanprosessista, ja hänen ehdokkuutensa kasvava veto republikaanipuolueessa aiheutti lobbyssä suurta tyytymättömyyttä. Palestiinan konfliktin suhteen hän jopa sanoi olevansa puolueeton, vaikkakin pro-Israel. Suurlahjoittajat Adelson ja Marcus alkoivat kuitenkin tukea Trumpin kampanjaa kymmenillä miljoonilla tullen sen suurimmiksi rahoittajiksi. Juuri ennen Trumpin valintaa republikaanien vaaliohjelmakomitea poisti yksimielisesti ohjelmasta kaikki viittaukset kahden valtion ratkaisuun. Tapaamisessaan Netanjahun kanssa Trump lupasi tunnustaa Jerusalemin Israelin jakamattomaksi pääkaupungiksi, jos tulee valituksi presidentiksi. Kampanja ilmoitti Trumpin olevan Netanjahun kanssa samaa mieltä siitä, että rauhan palestiinalaisten kanssa edellytyksenä on, että “palestiinalaiset lopettavat vihan ja väkivallan ja tunnustavat Israelin juutalaisena valtiona”. Kuusi päivää ennen vaaleja Trumpin “Israel-neuvonantajakomitea” ehdotti irtautumista edellisten presidenttien hallintojen Israel-politiikasta. Clifton ja Lustick toteavat kampanjan sisällön osoittavan epätavallisen syvää sitoutumista vieraan vallan poliittisten, taloudellisten ja sotilaallisten etujen ajamiseen. Vielä vuotta aikaisemmin Trump oli kieltäytynyt matelemasta republikaanien suurimpien pro-Israel-lahjoittajien edessä, mutta nyt oli tehty lähes täydellinen käännös. Ensimmäisellä kaudellaan Trump toteutti suuren osan Israelin toivelistasta irtautumalla Iranin ydinsopimuksesta, tunnustamalla Israelin suvereniteetin Golanin kukkuloilla ja siirtämällä suurlähetystön Jerusalemiin. Vanha lähestystörakennus myytiin Adelsonille.

Vuoden 2024 puoluekokoukset tarjosivat näkyviä voimanosoituksia Israelin tukemiselle: demokraattien puoluekokouksessa palestiinalaisille ei annettu puheenvuoroa, kun taas republikaanien kokouksessa Israelin liput olivat näkyvästi esillä. Gazan sodan alettua Yhdysvaltain julkinen mielipide kääntyi nopeasti Israelille negatiiviseksi. Tämä ei näkynyt kummankaan puolueen kampanjoissa, minkä teki mahdolliseksi poliittisen rahoituksen vapauttavan lain voimaantulon sallima rajaton rahavirta. AIPAC:in perustaman uuden superrahoitusvälineen resurssit kohdistettiin nimenomaan Israel-kriitikkoja vastaan. Demokraattien puoluekokouksen yhteydessä tehty-

jen kyselyjen mukaan demokraattien enemmistö tuki Israelille annettavan sotilaallisen tuen rajoittamista, mutta presidenttiehdokkuuden voittanut Kamala Harris kieltäytyi ehdollistamasta sitä. Kuten Biden aikaisemmin, Harriskaan ei voinut olla ottamatta huomioon kampanjansa kärkirahoittajia. Tämä kostautui Harrisille, kun 29 prosenttia niistä Bidenia aikaisemmin äänestäneistä, jotka jättivät äänestämättä Harrisia 2024 presidentinvaaleissa, sanoivat syyksi Gazan sodan.

Vuonna 2025 Israel alkoi maksaa suoraan sosiaalisen median influenssereille tuhansia dollareita jokaisesta Israel-myönteisestä postauksesta ja teki miljoonasopimuksen Israel-mainosten lähettämisestä tärkeimpien kirkkokuntien tilaisuuksiin osallistuville. Israel rahoitti ja ohjasi nyt suoraan pyrkimyksiä vaikuttaa Yhdysvaltain julkiseen mielipiteeseen. Israel-mieliset miljardöörit olivat nopeassa tahdissa siirtyneet valamaan miljardeja sosiaalisten verkostojen ostamiseen ja kontrolloimiseen, käyttämään suuria panostuksia vaalien tuloksiin vaikuttamiseen sekä Israelin arvostelijoiden leimaamiseen ja vainoamiseen antisemitisteinä. Yhdysvalloissa vahvistunut käsitys siitä, että Israelille annettava tuki ei vastaa siitä aiheutuvia taloudellisia, geopoliittisia ja moraalisia kustannuksia, on johtanut siihen, että lobby on kaksinkertaistanut ponnistelunsa julkisen keskustelun ohjaamiseksi ja rajoittamiseksi, Israel-kritiikin kriminalisoimiseksi sekä molempien puolueiden vaalikampanjoiden rahoittamiseksi tavoitteena syrjäyttää Israel-politiikasta poikkeavat näkemykset. Tämä on vahvistanut näkemystä, että lobby toimii Israelin politiikantekijöiden jatkeena eikä maiden välisiä vahvempia, molempia osapuolia hyödyttäviä suhteita haluavien amerikkalaisten edustajana.

Osoittaen valmiutta mennä ilmeisesti rajoittamattoman pitkälle Yhdysvaltain tuen varmistamiseksi lobbyn seuraavat iskut alkoivat kohdistua Amerikan demokraattisten perinteiden ydininstituutioihin, avoimeen poliittiseen keskusteluun ja sananvapauteen. Jo 1970-luvulta alkaen Israelin puolestapuhujien on ollut yhtä vaikeampi oikeuttaa Israelin politiikkaa. Kyvyttöminä vastata kritiikkiin maailman yleisöä vakuuttavilla argumenteilla sionistiorganisaatiot, kuten Anti-Defamation League (ADL), ovat opastaneet aktiviste-ja "hasbaran" sijasta käyttämään tehokkaan propagandan tunteisiin vaikuttavia ja järkiperäisyyttä vähätteleviä periaatteita ja välineitä. Avoimen keskustelun ja asiapohjaisen väittelyn sijaan on yhä useammin turvauduttu hämmentämiseen, vaientamiseen ja vastustajien leimaamiseen antisemitisteiksi. Vihollisena ei nähdä valhetta, joka tulisi kumota tosiasioilla, vaan ihmiset, jotka kyseenalaistavat Israelin politiikan, arvostelevat sionismia, vastustavat ehdotonta tukea Israelille tai puolustavat palestiinalaisten oikeuksia. Tällaiset henkilöt pyritään neutraloimaan sen sijaan, että heidän näkemyksiinsä vastattaisiin argumentein. Vaikka valtaosan ilmeisistä ja toistuvista juutalaisvastaisista hyökkäyksistä tekevät äärioikeistolaiset, kristilliset nationalistiset ja valkoista ylivaltaa kannattavat ryhmät, antisemitismisyytösten keskeisiksi kohteiksi ovat usein nousseet BDS:n kaltaiset boikottiliikkeet sekä yliopistokampuksilla järjestetyt mielenosoitukset.

Lainsäädäntöön erikoistuneet lobbyt ovat valmistelleet osavaltioille saman sisältöisiä lakialoitteita, jollaisiin perustuvat muun muassa kymmenissä osavaltioissa voimaan saatetut anti-BDS-lait. Vuonna 2023 protestiaallon noustua yliopistoissa hyökkäykset, kantelut ja oikeusjutut yliopistoja, niiden opettajia ja opiskelijoita vastaan nousivat etulinjaan kamppailussa Israelia koskevan kriittisen keskustelun vaimentamiseksi. Koska aktivistit eivät voineet eivätkä halunneet voittaa keskusteluja useimpia opiskelijoita vakuuttavalla tavalla, tavoitteeksi tuli julkisen keskustelun estäminen sen voittamisen sijasta. Avaintaktiikkana on leimata Palestiina-sympatia kiihkoiluksi. Antisemitistiseen noitavainoon kuuluvat myös militanttien Israelin kannattajien masinoimat Israel-kriitikkoihin ja Palestiinan tukijoihin kohdistuvat poliisilla, väkivallalla ja kuolemalla uhkaavien puhelinsoittojen, tekstiviestien ja sosiaalisen median viestien vyöryt. Trumpin kaudella "antisemitismi" niputettiin yhteen "woke"-ideologian, transsukupuolisten oikeuksien, uusmarksilaisuuden, radikaalin feminismin, kriittisen rotuteorian ja inkluusio-ohjelmien kanssa. Korkeakoulujen lisäksi antisemitistinen noitavaino on vaikuttanut koko koulutusjärjestelmään ja se on levinnyt Yhdysvaltain viihdeteollisuuteen, terveydenhoitojärjestelmään, jonka pitäisi periaatteessa olla täysin epäpoliittinen, ja kaikkeen julkiseen elämään.

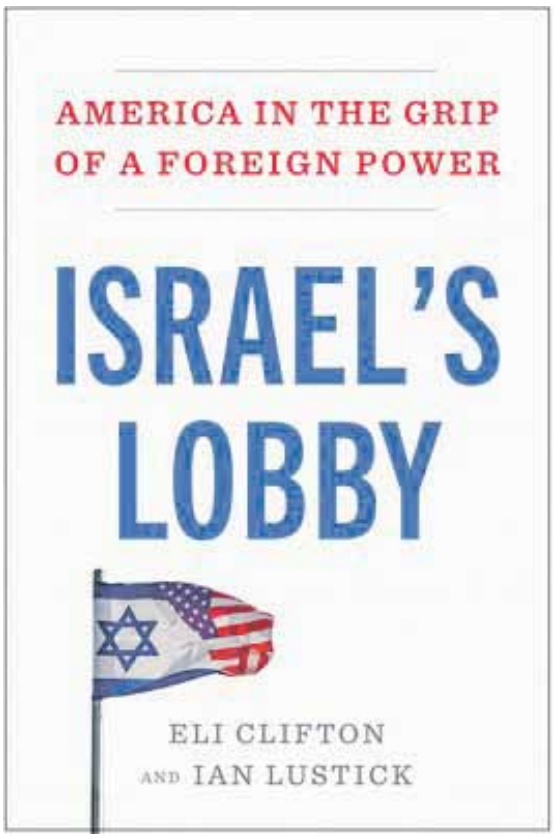
Antisemitismin vastainen moraalipaniikki innosti myös republikaaneja aloittamaan oman noitavainonsa, johon korkeakoulut pakotettiin liittymään rahoituksen katkaisemisen uhalla. Vuonna 2025 Trumpin hallinto toteutti lobbyn strategien pitkäaikaisen tavoitteen päättämällä kohdella suurinta osaa Israel-kritiikistä antisemitisminä. Republikaanipuolueen yhteenvetoraportissa ja sitä täydentävien dokumenttien sadoilla sivuilla ei puututa tai edes mainita politiikan oikealta laidalta tulevaan, voimakkaampaan antisemitismin uhkaan. Kampanja on saanut myös rohkeina ja tasapuolisina tunnettuja medioita ohjeistamaan journalistejaan välttämään tiettyjä ilmaisuja, kuten sanoja "Palestiina", "miehitetyt alueet" ja "kansanmurha". Suurimmissa lakifirmoissa Palestiina-aktivisten mustat listat ovat arkipäivää.

Tulevaisuudessa Israel ei tule muuttumään äkkiä tai vähitellenkään rauhantahtoiseksi ja kompromisseihin valmiiksi valtioksi. Sen toimet pakottavat lobbyn edustajia edelleen turvautumaan panetteluun, vääristelyyn ja emotionaalisiin purkauksiin. Israelin tukeminen tulee olemaan yhä suurempi jakava tekijä puolueiden sisällä. Rebublikaanipuolueen lobby joutuu yhä enemmän kääntymään kutistuvan kristillisen evankelisen siiven puoleen. Demokraattien puolella pitää tukeutua yhä enemmän niihin, jotka edelleen pitäytyvät myytissä Israelista liberaalina demokratiana ja löytävät perusteita apartheid-politiikalle.

Yhdysvalloissa on oikeasti antisemitismiä ja se tulee lisääntymään Israelin aikaansaaman kaaoksen ja palestiinalaisten kärsimyksen jatkuessa, ja lobby tulee käyttämään sitä hyväkseen. Huomatessaan vaientamiskampanjoiden tehon vähenevän sen pitää omaksua entistä radikaalimpi propagandalinja. Se tarvitsee uuden vihollisen ja kertomuksen, joita ovat "jihad-terrorismi" ja juutalais-kristillisen ja länsimaiden sivistyksen puolustaminen. Lobby on peloissaan, entistä epätoivoisempi ja säälimättömämpi, mutta pitemmällä tähtäimellä kirjoittajat eivät näe sen voivan vaientaa Amerikan kansaa ja nuijia kokonaiselle sukupolvelle orwellilaista näkemystä kansanmurhasta itsepuolustuksena, heimokuntalaisesta väkivallasta sivistyneenä käyttäytymisenä tai apartheidista liberaalisena demokratiana. Lobbyn omaksumat ideat ja tavoitteet ovat liian järkyttäviä ja äärimmäisiä, jotta niille voitaisiin saada laajaa tukea Yhdysvaltain yhteiskunnassa. Nämä virheet tulevat antamaan Yhdysvaltain johtajille mahdollisuuden irtautua "erityissuhteesta" Israelin kanssa.

Yksi alue, jonka kirja jättää käsittelemättä, ovat lobbyn suhteet ja yhteistyö Yhdysvaltain tiedusteluelinten ja sotilaallis-teollisen kompleksin kanssa. Tästä kysyttäessä tekijät sanoivat näiden kytkösten olevan niin monimutkaiset ja laajat, että ne vaatisivat oman selvityksensä. Alalla on paljon yrityksiä ja ihmisiä, joilla on hyvin vahvat siteet Israeliin. Sotilaiden ja tiedusteluväen joukossa, kuten muuallakin hallinnossa, on kuitenkin myös paljon sellaisia, jotka tuntevat katkeruutta joutuessaan Israelin manipuloimiksi suuntaan, jota he eivät pidä myönteisenä, mutta eivät voi ilmaista todellisia ajatuksiaan julkisesti. Näitä suhteita koskeva artikkeli on tekeillä.

Eli Clifton, Ian Lustick, "Israel's Lobby, America in the Grip of a Foreign Power", Atria / One Signal Publishers, New York, 2026

Seppo Rinne

Israelin ”uusi” kansallisen turvallisuuden konsepti

Israelin tuen hiipuminen Yhdysvaltain yhteiskunnassa ei ole jäänyt huomaamatta myöskään Israelissa. Sen sijaan, että se kääntäisi Israelia maltillisempaan ja rauhantahtoisempaan suuntaan, maa näyttää olevan menossa entistä kylmemmälle ja suorastaan pelottavalle linjalle, mistä kertoo Israelin kansallisen turvallisuuden tutkimuslaitoksen johtajan, puolustusvoimien tiedusteluosaston entisen komentajan kenraalimajuri Tamir Haymanin artikkeli Israelin turvallisuuskonseptista (The ”New” National Security Concept: Conceptualization and Questions for Discussion, Tamir Hayman, The Institutute of National Security Studies, 12 October 2026, https://www.inss.org.il/publication/new-concept).

Kirjoittaja näkee Yhdysvaltain olevan “laskeva valta”, joka menossa olevat sosiaaliset ja poliittiset muutokset huomioon ottaen voi hylätä Israelin milloin tahansa. Keskusteltavaksi esitetyn “uuden” turvallisuuskonseptin kulmakiviin kuuluu maan juutalaisen identiteetin asettaminen demokratian edelle ja sen säilyminen juutalaisena valtiona vaikka demokraattisten arvojen rapautumisen kustannuksella.

Tähänastiset arabimaiden kanssa tehdyt sopimukset ovat väliaikaisia ja petollisia. Rauhansopimukset ovat pelkästään teknisiä ja väliaikaisia järjestelyjä eikä todellista rauhansopimusta Lähi-idässä ole mahdollista saavuttaa. “Rauha” on vasemmistolaisen “rauhanleirin” naiivi käsite. Rauha ei ole olennainen turvallisuutta luova arvo, vaan väline muiden tavoitteiden saavuttamiseen

Useimmat arabimaat eivät ole todellisia kansallisvaltioita, vaan heimojen ja etnisten ryhmien yhteenliittymiä, joilla ei ole yhteisesti jaettua historiaa eikä perustavanlaatuista kansallista visiota. Niiden epävakaus on Israelille helpompi hallita kuin vahvojen kansallisvaltioiden ollessa kyseessä, ja Israelin pitäisi itse asiassa edistää sitä.

Sota on olennaista kansallisen turvallisuuden kannalta. Sitä ei voi korvata rauhantilalla, joka on pikemminkin väline kuin tavoite. Rauhan tavoitteleminen on heikkouden ilmaisu, jollainen johti lokakuun 7. hyökkäykseen. Ennalta ehkäisevä sota on suotavin, koska se tuo merkittäviä etuja heti alussa. Ennalta ehkäisevät yllätyshyökkäykset ja sodat ovat ainoa tapa voittaa. Tapauksissa, joissa sellaiset eivät ole mahdollisia, eteen työnnetyt terroristiarmeijoilta suojaavat turvavyöhykkeet ovat keskeisiä.

Israelin kansallinen turvallisuus ei ole minkään suurvallan, vaan pelkästään sen omien kyvykkyyksien varassa. Yhdysvaltain-suhteissa on kyse pelkästään eduista. Alttius tämän “laskevan vallan” asettamille rajoituksille ja riippuvuus sen progressiivisestä arvojärjestelmästä, joka on ristiriidassa Israelin juutalaisen luonteen kanssa, muodostavat vaaran. Siteiden leikkaaminen Yhdysvaltojen kanssa ei ole vain väistämätöntä, vaan välttämätöntä riippumattomuuden ja kansallisen identiteetin kestävyyden kannalta.

Palestiinan kansallisen liikkeen olemassaolo on länsimaiden jälkikolonialistiseen syyllisyydentuntoon pohjautuva epäaito narratiivi. Palestiinalaisten taistelu on osa arabien pyrkimystä tuhota Israel. Palestiinalaisten kieltäytyminen Israelin tunnustamisesta juutalaisvaltiona estää minkäänlaiseen ratkaisuun pääsemisen. Turvallisuutta voidaan lisätä vain laajentamalla juutalaisten asutusta “kuvitteellisen” Vihreän linjan sekä sisä- että ulkopuolella. Turvallisuutta on rakennettava palaamalla ennen valtiota vallinneisiin periaatteisiin, jolloin puolustus nojasi siviilien muodostamiin paikallisiin puolisotilaallisiin järjestöihin. Kaikkialle arabien asuttamille alueille, “Juudeaan ja Samariaan” (Länsirannalle) ja turvavyöhykkeille Syyriassa, Libanonissa ja Gazan kaistaleella on luotava yhteisöjä ja etuvartioasemia toteuttamaan ennaltaehkäiseviä hyökkäyksiä ja eteen työnnettyä puolustusta sekä horjuttamaan “keinotekoisten” arabivaltioiden vakautta.

Israelin puolustusteollisuudessa kotimainen tuotanto ja korkean teknologian tuotteiden ja niihin tähtäävän tutkimuksen rahoittaminen on asetettava muiden sektoreiden sekä kansainvälisten Horisontti Eurooppa-ohjelman kaltaisten kehysohjelmien edelle.

Artikkeli ei niinkään esitä tulevaisuuden suuntaviivoja, vaan pikemminkin jäsentää jo tällä hetkellä laajasti vallalla olevaa ajattelutapaa. Vaikka siinä esitettyä konseptia ei ole ilmaistu virallisesti eikä määritelty sitovasti puolustus-establishmentissa, kirjoittajan mukaan sen periaatteet kuitenkin käytännössä valistavat päätöksentekoa ja sanelevat Israelin lähestymistapaa turvallisuusasioihin.

Israel on lokakuun 7. jälkeen jo omaksunut uuden strategian, jossa turvallisuutta varmistetaan muotoilemalla uudelleen Israelin elintilaa fyysisellä läsnäololla, keskeisten väylien kontrollilla ja linnoitetulla alueellisella syvyydellä Gazan, Libanonin sekä “Juudean ja Samarian” alueilla ja hylätään konfliktien hallinta, diplomaattiset ponnistukset ja sopimuksiin luottaminen. (Israel’s new security doctrine after Oct. 7, JFeed, Oct 15, 2026, https://www.jfeed.com/analysis/tmy33z)

Jos Yhdysvaltain ja Israelin liitto heikkenee ja Israel menee vielä voimakkaammin artikkelissa hahmoteltuun suuntaan, asettaa tilanne Euroopan unionin, joka tähän saakka on niellyt vastaan panematta kaiken Israelin toiminnan, ja muut sen kanssa esimerkiksi asekauppaa käyvät ja puolustusalan yhteistyötä tekevät maat, vähintäänkin mielenkiintoiseen asemaan. Artikkeli ja Netanjahun puhe, jossa hän kehotti Israelia näkemään itsensä 21. vuosisadan Spartana, ovat osoituksia Israelin pyrkimyksestä tehdä itsensä immuuniksi sanktioille ja eristykselle. Tämä antaa ajattelemisen aihetta myös niille, jotka halajavat rauhaa ja oikeudenmukaisuutta Palestiinaan ja Lähi-itään.

RAJATON VIMMA

Helsinki 10.10.2026.

Ghassan Kanafani

Orjalinnake

Ellei hän olisi ollut niin surkean nuhruinen, häntä olisi voinut luulla runoilijaksi. Paikka, jonka hän oli valinnut vaatimattomalle, puusta ja litistetyistä kanistereista kyhätylle majalleen, oli todella upea; kalliojyrkänteen alla meren vyöry kuului syvänä ja tasaisena pauhuna. Hänen kasvonsa olivat laihat, parta valkoinen – joskin siinä erottui muutama musta karva – ja silmät syvällä tuuheiden kulmakarvojen alla; poskipäät työntyivät esiin kuin kaksi kiveä, jotka olivat jääneet lepäämään hänen suuren, ulkonevan nenänsä molemmin puolin.

Miksi olimme lähteneet sinne? En muista enää. Olimme ajaneet pienellä autollamme pitkin kuoppaista, mutaista ja yksitoikkoista tietä. Olimme taittaneet matkaa yli kolme tuntia, kun Thabit osoitti ikkunasta ja huusi läpitunkevasti: ”Tuolla on Orjalinnake.”

Tämä Orjalinnake oli suuri kallio, jonka perustaa aallot olivat kuluttaneet niin, että se muistutti jättiläislinnun siipeä; linnun pää lepäsi hiekassa, ja sen siipi kaartui meren ylle.

”Miksi sitä kutsutaan Orjalinnakkeeksi?”

”En tiedä. Ehkä nimen taustalla on jokin historiallinen tapahtuma. Näetkö tuon majan?”

Thabit viittoili jälleen, tällä kertaa jättimäisen kallion varjossa olevaa pientä majaa kohti. Hän sammutti moottorin, ja me nousimme autosta.

”Sanotaan, että siellä asuu puolihullu vanhus.”

”Mitä hän oikein tekee yksinään tällaisessa erämaassa?”

”Mitä nyt jokainen puolihullu vanha mies tekisi.”

Jo kaukaa näimme vanhan miehen kyykyssä, pää käsien varassa tuijottamassa merta.

”Eikö tällä vanhuksella ole joku oma erityinen tarinansa? Miksi väität, että hän olisi puolihullu?”

”En tiedä, niin vain olen kuullut.”

Päästyään sopivalle paikalle Thabit tasoitti hiekan, otti laukusta vesipullot ja eväät ja istui alas.

”Kerrotaan, että hänellä on neljä poikaa, jotka ovat menestyneet niin että ovat seudun rikkaimpia.”

”Mitä sitten?”

”Pojat riitelivät siitä, kenen pitäisi ottaa isä kotiinsa. Jokaisen pojan vaimolla oli sanomista järjestelyistä. Niin vanhus pakeni ja asettui tänne.”

” Sehän on ihan tavallinen tarina, eikä sen olisi pitänyt ajaa vanhusta puolihulluksi.”

”Tuossahan hän on, ihan lähellä – miksei mentäisi jututtamaan häntä?”

Thabit katsoi minua ymmällään, sytytti sitten keräämänsä risukasan ja kaatoi vettä kattilaan.

”Tärkeintä on päästä selville tarinasta, onko pako puolihullua vai täysjärkistä.”

Thabit puhalsi tuleen, hieroi silmiään, istui polviinsa nojaten.

”En kestä ajatusta, jonka hänen näkemisensä minussa herättää.”

”Miten niin?”

”Miehen on täytynyt tehdä 70 vuotta kovasti töitä, ponnistella hikisesti päivä päivältä, tunti tunnilta ansaitakseen leipänsä. Eikö hänen nyt pitäisi voida toivoa parempaa aikaa eikä elää kuin koira yksin. Hänhän on kuin joku pohjoinen eläin, joka on menettänyt karvansa. Onko uskottavaa, että hän eli seitsemänkymmentä vuotta päätyäkseen tähän? Minä en niele sitä.”

Taas hän tuijotti meitä; sitten hän levitti kämmenensä ja jatkoi vuodatustaan.

”Kuvitelkaa! Seitsemänkymmentä hyödytöntä, tarkoituksetonta vuotta. Kuvittele kulkevasi seitsemänkymmentä vuotta samaa tietä, samaa suuntaa, samoilla rajoilla, samassa horisontissa, kaikessa samassa. Se on sietämätöntä.”

”Mutta jos vanhus on eri mieltä kanssasi? Ehkä hän uskoo tulleensa määränpäähänsä, erilaiseen kuin elämänsä. Ehkä hän halusi juuri tällaisen lopun. Miksemme kysyisi häneltä?”

Nousimme mennäksemme hänen luokseen. Hän nosti katseensa, vastasi kylmästi tervehdykseemme ja pyysi istumaan. Puoliksi auki olevasta ovesta näimme sisälle kojuun; nuhruisen patjan ja toisella puolella neliskanttisella kivellä kasan ostereita. Hetken hiljaisuuden jälkeen vanha mies kysyi hennolla äänellä: ”Haluatteko ostereita? Minä myyn niitä.”

Emme vastanneet ja Thabit kysyi: ”Löydättekö itse niitä?”

”Minä odotan laskuvettä ja etsin niitä kaukaa. Poimin niitä ja myyn niille, jotka toivovat löytävänsä niistä helmiä.”

Katsoimme toisiamme. Thabit esitti meille kaikille mieleen nousseen kysymyksen.

”Mikset itse yritä löytää helmiä kuorista?”

”Minäkö?”

Hän kysyi kuin olisi vasta ensi kertaa tullut tietoiseksi asiasta, ettei se koskaan olisi ollut hänen mielessään. Hän puisti päätään ja oli hiljaa.

”Paljollako myytte osterikasan?”

”Halvalla – kahdesta leipäpalasta.”

”Ne ovat pieniä ostereita, ei niissä ole helmiä.”

Vanha mies katsoi meitä himmeillä silmillään.

”Mitä te tiedätte ostereista?” hän sanoi vaateliaasti. ”Kuka pystyy sanomaan, löydättekö helmen vai ettekö löydä?”

Kuin pelästen joutuvansa selittämään enemmän, hän vaikeni.

”Ja te osaatte kertoa?”

”En, ei kukaan osaa sanoa”, ja hän alkoi leikkiä edessään olevalla osterin kuorella teeskennellen kuin olevansa tietämätön läsnäolostamme.

”Hyvä, me ostamme koko kasan.”

Vanha mies kääntyi ja osoitti kivellä olevaa osterikasaa.

”Tuokaa kaksi leipää” hän sanoi pientä peiteltyä iloa äänessään, ”niin saatte ottaa koko tuon keon”.

Palattuamme paikoillemme osterikasan kanssa riitamme syttyi uudelleen.

”Mielestäni nuo silmät voivat kuulua vain hullulle. Jos eivät, miksei hän itse avaa ostereita siinä toivossa, että löytäisi helmiä?”

”Ehkä hän on kyllästynyt yrittämiseen ja haluaa mieluummin siirtyä sivustakatsojaksi ja tehdä rahaa.”

Meiltä kului puoli päivää ostereiden avaamiseen. Kasasimme tyhjien ostereiden hyytelömäiset sisukset ympärillemme ja puhkesimme sitten nauramaan hulluudellemme.

Iltapäivällä Thabit ehdotti minulle, että veisin kupin vahvaa teetä vanhukselle hänen ilahduttamisekseen.

Olin matkalla hänen luokseen, kun pieni pelko nousi mieleeni. Mutta hän pyysi minua istumaan ja alkoi siemailla teetään nautinnollisesti.

”Löysittekö kuorista mitään?”

”Ei, ei mitään. Te huijasitte meitä.”

Hän puisti surullisena päätään ja otti kulauksen teetä.

”Kahden leivän hinnasta!” hän sanoi kuin itsekseen puhuen ja puisti taas päätään. Yhtäkkiä hän sitten katsoi minua ja selosti terävästi:

”Jos jokainen kuori olisi edustanut yhtä vuotta elämästäsi ja olisit avannut ne yksi kerrallaan ja todennut ne tyhjiksi – olisitko ollut yhtä surullinen kuin nyt, kun menetit pari leipää?”

Hän alkoi täristä kauttaaltaan ja sillä hetkellä minä ajattelin, että olin läsnä hulluuskohtauksessa. Hänen silmänsä tuuheiden kulmien alla olivat terävät ja kirkkaat, kun taas pöly hänen repaleisista vaatteistaan leijaili iltapäivän auringossa. En osannut sanoa sanaakaan. Kun nousin lähteäkseni, hän tarttui hennolla kädellään tiukasti ja pakottavasti ranteeseeni. Kuulin hänen sanovan: ”Älä pelkää, en ole hullu, kuten luulet. Istu alas. Haluan kerto sinulla jotain. Parhaita hetkiä päivässäni on nähdä tämänkaltaisia pettymyksiä.”

Istuin taas ja tunsin oloni rauhallisemmaksi.

Hän alkoi tuijottaa horisonttiin kuin tietämättömänä läsnäolostani, vaikka oli hetkeä aikaisemmin pyytänyt minua istumaan. Sitten hän kääntyi minuun päin.

”Tiesin ettette löytäisi mitään. Nämä osterit ovat vielä nuoria eivätkä siksi sisällä helmen aineksia. Halusin kuitenkin tietää.”

Taas hän hiljeni ja tuijotti merelle. Sitten kuin itsekseen puhuen hän sanoi:

”Laskuvesi alkaa taas tänä iltana ja minun pitää mennä keräämään ostereita. Huomenna jotkut toiset miehet tulevat.”

Hämmennyksen vallassa nousin jalkeille. Orjalinnake näkyi tummana laskevaa aurinkoa vasten. Ystäväni olivat teellä tyhjien osterinkuorien vieressä, kun vanha mies alkoi juosta laskuveden perässä. Vähän väliä hän kumartui poimimaan ostereita.

Ghassan Kanfani: The Slave Fort kirjassa Modern Arab Stories, 70-77, The International Magazine of Arab Culture, London 1980.

Englannista suomentanut Sirkku Kivistö

Arabikansojen ystävyysseura ry (AKYS)
50 vuotta Palestiinan kansan rinnalla

AKYS on perustettu vuonna 1975 edistämään Suomen ja arabikansojen ystävällisiä suhteita ja keskinäistä tuntemusta.
AKYS osallistuu kansalaisjärjestöjen kampanjointiin Gazan sotaa ja Israelin miehitystä vastaan sekä toimii palestiinalaisten oikeuksien toteuttamiseksi.
AKYS vaikuttaa poliittisiin päättäjiin Suomessa ja EU:ssa Lähi-idän oikeudenmukaisen rauhan puolesta.
AKYS raportoi palestiinalaisten oikeuksien ja elinmahdollisuuksien loukkauksista.

AKYS toimittaa humanitaarista apua palestiinalaisille

Hätäapua terveydenhoitoon Gazassa

AKYS kerää varoja Palestinian Medical Relief Society -järjestön lääkinnälliseen hätäapuun Gazassa (keräyslupa RA/2020/1032). Varat toimitetaan suoraan perille ilman keräyskuluja.

Arabikansojen ystävyysseura
FI95 8000 1300 9905 05, Viitenumero 3007
MobilePay # 15845
AKYS ja PMRS ovat allekirjoittaneet uuden 3-vuotisen yhteistyösopimuksen vuosille 2026-2028.
PMRS:n raporttien mukaan vuonna 2025 avustusvarat käytettiin:
Lääketieteelliseen tukeen ja ensiapupalveluihin, ml. perusterveydenhuolto ja hengenpelastustoimenpiteet
Välttämättömien lääkkeiden ja lääkinnällisten tarvikkeiden hankintaan
Äidinmaidonkorvikkeen ja ravitsemustuen tarjoamiseen haavoittuvassa asemassa oleville lapsille
Terveysklinikoiden kunnostukseen ja peruskorjaukseen turvallisen ja toimivan palvelun tarjoamisen varmistamiseksi
PMRS:n lääkintä- ja tukihenkilöstön palkkoihin
Yhteisö- ja lapsikeskeiseen toimintaan, ml. psykososiaalinen tuki ja terveystietoisuutta lisäävät toimet

Apua Palestiinalaisten pakolaisleireille Libanonissa

AKYS toimii palestiinalaisten pakolaisleireillä Libanonissa yhdessä Beit Atfal Assumoud -järjestön kanssa:
- Vanhuskummitoiminnan kautta pääsee vähävaraisen apua tarvitsevan vanhuksen kummiksi
- Kummilapsitoiminta välittää kummeja vähävaraisten perheiden lapsille
- Päiväkotikummitoiminnan kautta tuetaan kahta lasten päiväkotia

Tarkemmin humanitaarisista keräyksistä ja kummitoiminnasta: www.akys.fi

Tervetuloa mukaan toimintaan!

Yhteys: posti@akys.fi tai www.akys.fi Tule jäseneksi -linkin kautta
Facebook: https://www.facebook.com/groups/386186418097
Instagram: akys_yhdistys

AKYS on mukana kuluttajien taloudellisessa Israel-boikotissa. https://israelboikotti.fi/

October 10th Stand for Palestine – Seiso Palestiinan rinnalla!

Global Alliance for Palestine organisoimana tomintapäivänä järjestettiin 60 maassa yli 200 järjestön voimin yli 300 tapahtumaa. Suomessa tapahtumia järjestettin ainakin Helsingissä, Kuopiossa, Tampereella, Turussa ja Vantaalla. Kiitokset kaikille October 10th -tapahtumien osallistujille ja järjestäjille.

Taistelu Palestiinan kansan oikeuksien puolesta jatkuu. Solidarisuutta ei voi vaientaa.

RAJATONVIMMA

Helsinki.

TURKU WITH PALESTINE

Turku.

GLOBAL ALLIANCE FOR PALESTINE

Bryssel, Belgia.

GLOBAL ALLIANCE FOR PALESTINE

Ecuador.

GLOBAL ALLIANCE FOR PALESTINE

Lima, Peru.

GLOBAL ALLIANCE FOR PALESTINE

Malesia.

GLOBAL ALLIANCE FOR PALESTINE

Rooma, Italia.

GLOBAL ALLIANCE FOR PALESTINE

GLOBAL ALLIANCE FOR PALESTINE

GLOBAL ALLIANCE FOR PALESTINE

Praha, Tsekki.